

Styrkelse og forenkling af inddrivelsen

Danskerne skal have tillid til, at inddrivelsen af gæld til det offentlige sker effektivt og korrekt. Det er således afgørende for retsfølelsen, at skyldnere betaler deres gæld. Samtidig er det afgørende, at inddrivelsen af gælden sker på en måde, hvor retssikkerheden for de, der ender i inddrivelse, vægtes højt. Endelig bidrager en effektiv inddrivelse til finansieringen af samfundet.

Inddrivelsen af gæld har stort set været suspenderet siden efteråret 2015, da regeringen besluttede at afvikle det fejlbehæftede it-system EFI. Inddrivelsen af gæld foregår derfor primært ved manuel sagsbehandling, hvilket ikke er en holdbar situation.

Derfor er det nødvendigt at gennemføre en række initiativer, så inddrivelsen kan blive reetableret og styrket fremadrettet:

- Der gennemføres en omfattende forenkling af inddrivelseslovgivningen, så inddrivelsen af gæld bliver simple og mere gennemsigtig for både skattemyndighederne, borgere og virksomheder. Det skal også gøre det muligt at bygge it-systemer til at understøtte hovedparten af inddrivelsesindsatsen.
- Inddrivelsesopgaven placeres i en ny og specialiseret styrelse med selvstændigt ledelsesmæssigt fokus, og hvor organisation og processer mv. er tilrettelagt fra bunden til at foretage inddrivelse.
- Der investeres ca. 1,8 mia. kr. i inddrivelsesområdet frem mod 2020. Ressourcerne vil først og fremmest gå til ansættelse af flere medarbejdere samt udvikling af et nyt it-inddrivelsessystem.
- Der tilføres ca. 350 nye sagsbehandlere til at foretage oprydningsopgaver og på sigt løse inddrivelsesopgaven ud over de 350 nye medarbejdere, som blev allokert til inddrivelsen i forbindelse med regeringens handleplan 'SKAT ud af krisen' fra 2016.
- Der udvikles et nyt it-system til at understøtte inddrivelsen af offentlig gæld og i den sammenhæng få fuldstændigt styr på data på området til brug for både produktions- og analyseformål.

Udfordringer på inddrivelsesområdet

Med regeringens handleplan fra september 2015, 'SKAT ud af krisen', blev SKATs automatiserede inddrivelse af gæld til det offentlige via EFI lukket ned. Det skyldtes, at en række analyser i Skatteministeriet viste, at it-systemet i nogle tilfælde foretog ulovlig inddrivelse og i øvrigt var stærkt fejlbehæftet. Forløbet med EFI har desuden medført, at der er opstået omfattende fejl i de data, som ligger til grund for borgernes og virksomhedernes gæld.

Inddrivelsesområdet i SKAT er således i en situation, hvor muligheden for at inddrive gæld fra borgere og virksomheder er stærkt begrænset. Som konsekvens er den samlede gæld til det offentlige (restancemassen) steget fra 74 mia. kr., da EFI blev suspenderet, til ca. 93 mia. kr. pr. juli 2016. Det er dog kun ca. en tredjedel af de 93 mia. kr., der vil kunne inddrives, fordi ikke alle skyldnere har betalingsevne, hvorfor den såkaldte kursværdi af restancerne er væsentligt lavere. Hvis den nuværende situation fortsætter med manglende effektiv it-understøttelse af inddrivelsesarbejdet samt

for få medarbejdere til manuel sagsbehandling og oprydning i restancerne, vurderer Skatteministeriet, at gælden til det offentlige i værste fald risikerer at kunne blive fordoblet over de næste 10 år.

Derfor ønsker regeringen at sætte ind her og nu, så inddrivelsen kan blive reetableret og styrket fremadrettet.

Selvstændig styrelse skal styrke inddrivelsesopgaven

Udviklingen af et nyt inddrivelsessystem er i øjeblikket placeret i Implementeringscenter for Inddrivelse (ICI). Når første version af det nye system er klart til at blive implementeret primo 2017, ønsker regeringen at flytte inddrivelsesopgaven til en ny styrelse med en selvstændig ledelse. Det nye inddrivelsessystem forventes fuldt implementeret i 2019, hvorefter inddrivelsesområdet over en årrække kan normaliseres.

Inddrivelsen er et omfattende driftsområde, som kræver stort ledelsesfokus, stærk faglighed, tekniske kompetencer og selvstændige it-systemer, og som forudsætter effektiv styring og brug af ressourcer. En selvstændig styrelse vil give optimale betingelser, der kan sikre, at inddrivelsen blive styrket fremadrettet, når det nye system er færdigudviklet.

Flere medarbejdere til oprydning og sagsbehandling

Samtidig vil regeringen styrke inddrivelsesområdet ved at tilføre ca. 350 nye medarbejdere. Medarbejderne skal på sigt stå for den almindelige sagsbehandling i forbindelse med inddrivelse af gæld. På kort sigt skal en stor del af disse nye medarbejdere midlertidigt bidrage til oprydning i de eksisterende gældsposter.

Skatteministeriet gennemførte i løbet af 2015 en række større analyser for at komme til bunds i problemerne med EFI og DMI. Analyserne viste, at datagrundlaget på inddrivelsesområdet som følge af fejlene med EFI og DMI er fejlbehæftet i omfattende grad. Blandt andet er det for en stor del af gælden ikke muligt at vurdere, om det er lovligt at inddrive den, eksempelvis fordi gælden er forældet.

En stor del af gælden kan ikke inddrives, med mindre der gennemføres et omfattende arbejde med at 'rense' data igennem digitale datafilte. En større mængde data er imidlertid ikke mulige at rense, men vil skulle gennemgås manuelt. Der skal således afsættes et betydeligt antal medarbejdere til at gennemgå en stor del af gældsposterne manuelt for at vurdere, om de er retskraftige – dvs. om det er lovligt at inddrive gælden.

Derudover vil regeringen tilføre flere medarbejdere til at behandle sager, der skal genoptages, eller sager, hvor skyldnere skal have mulighed for at klage, da gælden i visse tilfælde er blevet inddrevet ulovligt via EFI og DMI.

Ekstraordinær afskrivning af gæld

Omfanget af de manuelle opgaver er så stort, at det ikke vil være praktisk muligt eller økonomisk rentabelt at gennemgå alle fordringer manuelt. Regeringen vil afsøge mulighederne for at indhente så stor en del af restancerne som muligt. Det er dog fortsat muligt, at det vil blive nødvendigt at afskrive en del af gælden ekstraordinært, som også beskrevet i 'SKAT ud af krisen'. Dengang blev de

forventede afskrivninger skønnet til at have en kursværdi på maksimalt 14 mia. kr. Det er fortsat vurderingen, at niveauet for eventuelle ekstraordinære afskrivninger ikke vil overstige 14. mia. kr. Det endelige beløb vil afhænge af den model, som i så fald vil blive præsenteret for Folketingets partier.

Udvikling af nyt it-system

Et af hjørnestenene i reetableringen af inddrivelsesområdet er at få udviklet et nyt it-system. Der investeres knap 700 mio. kr. i dette arbejde.

Udviklingen af et nyt inddrivelsessystem sker på en grundlæggende anden måde end udviklingen af EFI. Her forsøgte SKAT og it-leverandører at specialudvikle en it-løsning til inddrivelse fra bunden med et ønske om at automatisere alle eksisterende processer, der skulle passe til en meget kompleks lovgivning.

Det nye system vil i stedet blive baseret på et allerede udviklet standardssystem, som via tilpasninger kan understøtte de vigtigste funktioner i inddrivelsen af gæld. Samtidig sker udviklingen af det nye system i tæt samarbejde mellem forskellige faglige specialister, herunder it-udviklere, jurister, inddrivelsesfaglige medarbejdere og eksperter i forretningsprocesser.

Dette muliggør, at kompleksiteten i systemet forventeligt bliver mindre, sikrer kvaliteten og øger sandsynligheden for, at en løsning vil kunne idriftsættes hurtigt med henblik på at få systemunderstøtte dele af inddrivelsen. Idriftsættelsen af første udgave af systemet planlægges til primo 2017.

En forenklet inddrivelseslovgivning

Den nuværende lovgivning på inddrivelsesområdet er meget kompleks. Derfor er der behov for en omfattende forenkling. Parallelt med at der udvikles et nyt it-system, vil der derfor blive fremsat forslag til lovændringer, som følger de forskellige udviklingsfaser af systemet.

I foråret 2017 vil regeringen fremsætte en række forslag, som bl.a. skal sikre, at inddrivelsesarbejdet mere simpelt kan systemunderstøttes af den nye it-løsning. Det omfatter bl.a. initiativer vedrørende inddrivelsesrenten og harmonisering af inddrivelsesreglerne, så udgangspunktet er, at flest mulige krav kan være omfattet af de samme inddrivelseskridt.

Senere i processen vil der blive fremsat lovforslag om harmonisering af forældelsesregler og andre tiltag, der kan understøtte det nye system og gøre inddrivelsen mere effektiv.

Samlede investeringer til en styrket inddrivelse

Samlet ønsker regeringen at investere ca. 1,8 mia. kr. til at styrke inddrivelsesområdet frem mod 2020, jf. *tabel 1*. Ressourcerne vil først og fremmest gå til ansættelse af flere medarbejdere samt udvikling af et nyt inddrivelsessystem.

Tabel 1. Samlede investeringer i inddrivelsesområdet

Mio. kr. (pl-2017)	2017	2018	2019	2020	I alt
Udvikling af inddrivelsessystem	100	150	350	100	700
Eksterne konsulenter	150	50	50	-	250
Nye sagsbehandlere	200	200	200	200	800
I alt	450	400	600	300	1.750

Kilde: Skatteministeriet, ICI.

De samlede investeringer vil sikre et fundament bestående af forbedret datagrundlag, moderne it-understøttelse, optimerede processer og øget kapacitet, der frem mod 2019 tilsammen forventes at kunne bremse stigningen i restancerne samt løbende hæve inddrivelsesprovenuet.

Da en stor del af den eksisterende gæld skyldes af borgere uden betalingsevne, vil der forventeligt blive behov for yderligere strukturelle tiltag i forhold til at nedbringe restanceniveauet. Disse tiltag skal minimere tilgangen af ny gæld hos eksisterende skyldenere, samt præventivt forhindre, at nye dårlige betalere ender i en permanent gældssituation.